

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 30 березня 1998 р. N 391
Київ

**Про затвердження Положення
про державну систему моніторингу довкілля**

{ Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
N 1763 ([1763-99-п](#)) від 24.09.99
N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001
N 717 ([717-2003-п](#)) від 15.05.2003
N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004
N 754 ([754-2006-п](#)) від 25.05.2006
N 911 ([911-2011-п](#)) від 31.08.2011
N 657 ([657-2012-п](#)) від 18.07.2012
N 930 ([930-2012-п](#)) від 10.10.2012
N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012
N 380 ([380-2013-п](#)) від 29.05.2013
N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013
N 379 ([379-2015-п](#)) від 27.05.2015
N 797 ([797-2017-п](#)) від 18.10.2017
N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018
N 827 ([827-2019-п](#)) від 14.08.2019
N 916 ([916-2019-п](#)) від 06.11.2019
N 1065 ([1065-2019-п](#)) від 04.12.2019 }

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є**:

1. Затвердити Положення про державну систему моніторингу довкілля (додається).

2. Міністерству з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Міністерству охорони здоров'я, Міністерству агропромислового комплексу, Державному комітету лісового господарства, Державному комітету по водному господарству, Міністерству охорони навколишнього природного середовища, Державному комітету по гідрометеорології, Державному агентству земельних ресурсів, Державному комітету у справах будівництва, архітектури та житлової політики за погодженням з Міністерством охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки у тримісячний термін привести відомчі нормативні акти у відповідність з Положенням про державну систему моніторингу довкілля, затвердженим цією постановою.

{ Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004, N 754 ([754-2006-п](#)) від 25.05.2006, N 930 ([930-2012-п](#)) від 10.10.2012 }

3. Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 23 вересня 1993 р. N 785 ([785-93-п](#)) "Про затвердження Положення про державний моніторинг навколишнього природного середовища" (ЗП України, 1994 р., N 2, ст. 38).

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 30 березня 1998 р. N 391

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДЕРЖАВНУ СИСТЕМУ
МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ**

- { Слова "Державний комітет України по гідрометеорології", "Державний комітет по гідрометеорології" та "Держкомгідромет" в усіх відмінках замінено відповідно словами "Комітет України з питань гідрометеорології", "Комітет з питань гідрометеорології" та "Гідрометком" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 1763 ([1763-99-п](#)) від 24.09.99 }
- { У тексті Положення слова "Гідрометком", "Держкомгеології" та "Мінекобезпеки" в усіх відмінках замінено словом "Мінекоресурсів", слова "Мінагропром" та "органи державної виконавчої влади" в усіх відмінках - відповідно словами "Мінагрополітики" та "органами виконавчої влади", слова "Національне агентство з питань інформатизації при Президентові України" - словом "Держкомзв'язку" згідно з Постановою КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001 }
- { У тексті Положення слово "Держбуд" замінено словом "Держжитлокомунгосп" згідно з Постановою КМ N 717 ([717-2003-п](#)) від 15.05.2003 }
- { У тексті Положення слово "Держкомзем" у всіх відмінках замінено словом "Держземагентство" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 930 ([930-2012-п](#)) від 10.10.2012 }
- { У тексті Положення слова "Держкомлісгосп", "Держводгосп", "Держжитлокомунгосп", "НКАУ", "Держкомзв'язку", "Держстандарт" і "органи на місцях" у всіх відмінках замінено відповідно словами "Держлісагентство", "Держводагентство", "Мінрегіон", "ДКА", "Державна служба зв'язку та захисту інформації", "Мінекономрозвитку" і "територіальні органи (у разі їх утворення)" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012 }
- { У тексті Положення слово "МНС" замінено словом "ДСНС" згідно з Постановою КМ N 380 ([380-2013-п](#)) від 29.05.2013 }
- { У тексті Положення слово "Держземагентство" в усіх відмінках замінено словом "Держгеокадастр" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 379 ([379-2015-п](#)) від 27.05.2015 }
- { У тексті Положення слова "екологічна інформація" в усіх відмінках замінено словами "інформація про стан довкілля (екологічна інформація)" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }
- { У тексті Положення слово "Мінагрополітики" замінено словом "Мінекономіки" згідно з Постановою КМ N 916 ([916-2019-п](#)) від 06.11.2019 }
- { У тексті Положення слово "Мінприроди" замінено словом "Мінекоенерго" згідно з Постановою КМ N 1065

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Державна система моніторингу довкілля (далі - система моніторингу) - це система спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження та аналізу інформації про стан довкілля, прогнозування його змін і розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для прийняття рішень про запобігання негативним змінам стану довкілля та дотримання вимог екологічної безпеки. Це Положення визначає порядок створення та функціонування такої системи в Україні.

Система моніторингу є складовою частиною національної інформаційної інфраструктури, сумісної з аналогічними системами інших країн.

1-1. Моніторинг довкілля у частині державного моніторингу стану поверхневих, підземних та морських вод здійснюється згідно з Порядком здійснення державного моніторингу вод, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

{ Положення доповнено пунктом 1-1 згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

1-2. Моніторинг довкілля у частині державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря здійснюється згідно з Порядком здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. N 827 ([827-2019-п](#)).

{ Положення доповнено пунктом 1-2 згідно з Постановою КМ N 827 ([827-2019-п](#)) від 14.08.2019 }

2. Система моніторингу - це відкрита інформаційна система, пріоритетами функціонування якої є захист життєво важливих екологічних інтересів людини і суспільства; збереження природних екосистем; відвернення кризових змін екологічного стану довкілля і запобігання надзвичайним екологічним ситуаціям.

3. Створення і функціонування системи моніторингу з метою інтеграції екологічних інформаційних систем, що охоплюють певні території, ґрунтується на принципах:

узгодженості нормативно-правового та організаційно-методичного забезпечення, сумісності технічного, інформаційного і програмного забезпечення її складових частин;

систематичності спостережень за станом довкілля та техногенними об'єктами, що впливають на нього;

своєчасності отримання, комплексності оброблення та використання інформації про стан довкілля (екологічної інформації), що надходить і зберігається в системі моніторингу;

об'єктивності первинної, аналітичної і прогнозної інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та оперативності її доведення до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, засобів масової інформації, населення України, заінтересованих міжнародних установ та світового співтовариства.

4. Моніторинг довкілля здійснюється Мінекономіки, Мінекоенерго, ДАЗВ, Держгеонадрами, Мінрегіоном, ДКА, а також ДСНС, Держлісагентством, Держводагентством, Держгеокадастром та їх територіальними органами, підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери їх управління, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями, а

також органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища.

{ Пункт 4 в редакції Постанови КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

5. Фінансування робіт із створення і функціонування системи моніторингу та її складових частин здійснюється відповідно до порядку фінансування природоохоронних заходів за рахунок коштів, передбачених у державному та місцевих бюджетах згідно із законодавством.

Покриття певної частини витрат на створення і функціонування складових частин і компонентів системи моніторингу може здійснюватися за рахунок інноваційних фондів у межах коштів, передбачених на природоохоронні заходи, міжнародних грантів та інших джерел фінансування.

ОСНОВНА МЕТА І ЗАВДАННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ

6. Система моніторингу спрямована на:

підвищення рівня вивчення і знань про екологічний стан довкілля;

підвищення оперативності та якості інформаційного обслуговування користувачів на всіх рівнях;

підвищення якості обґрунтування природоохоронних заходів та ефективності їх здійснення;

сприяння розвитку міжнародного співробітництва у галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

7. Основними завданнями суб'єктів системи моніторингу є:

довгострокові систематичні спостереження за станом довкілля;

аналіз екологічного стану довкілля та прогнозування його змін;

інформаційно-аналітична підтримка прийняття рішень у галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки;

інформаційне обслуговування органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також забезпечення інформацією про стан довкілля (екологічною інформацією) населення країни і міжнародних організацій.

8. Моніторинг довкілля здійснюють:

Мінекоенерго - ґрунтів на природоохоронних територіях (вміст ЗР, у тому числі радіонуклідів); державного екологічного картування території України для оцінки його стану та його змін під впливом господарської діяльності; наземних екосистем (фонова кількість ЗР, у тому числі радіонуклідів); видів рослинного і тваринного світу, що перебувають під загрозою зникнення, та видів, що перебувають під особливою охороною; { Абзац другий пункту 8 в редакції Постанови КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004, N 754 ([754-2006-п](#)) від 25.05.2006; в редакції Постанови КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від

19.09.2018 }

{ Абзац третій пункту 8 виключено на підставі Постанови КМ N 754 ([754-2006-п](#)) від 25.05.2006 }

ДСНС (на пунктах державної системи гідрометеорологічних спостережень) - вмісту радіонуклідів в атмосферному повітрі, транскордонного перенесення забруднювальних речовин; снігового покриву; ґрунтів різного призначення (вміст залишкової кількості пестицидів та важких металів); радіаційної обстановки (визначення експозиційної дози гамма-випромінювання); повеней, паводків, снігових лавин, селів; { Абзац четвертий пункту 8 в редакції Постанови КМ N 657 ([657-2012-п](#)) від 18.07.2012; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018, N 827 ([827-2019-п](#)) від 14.08.2019 }

ДАЗВ (у зоні відчуження і відселеній частині зони безумовного (обов'язкового) відселення) - вмісту радіонуклідів в атмосферному повітрі; наземних екосистем (біоіндикаторні визначення); ґрунтів і ландшафтів (вміст ЗР, радіонуклідів, просторове поширення); джерел викидів в атмосферу (вміст ЗР, обсяги викидів); об'єктів зберігання та/або захоронення радіоактивних відходів (вміст радіонуклідів, радіаційна обстановка); { Абзац пункту 8 в редакції Постанови КМ N 657 ([657-2012-п](#)) від 18.07.2012; із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018, N 827 ([827-2019-п](#)) від 14.08.2019 }

{ Абзац шостий пункту 8 виключено на підставі Постанови КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

Мінекономіки - ґрунтів сільськогосподарського використання (радіологічні, агрохімічні та токсикологічні визначення, залишкова кількість пестицидів, агрохімікатів і важких металів); сільськогосподарських рослин і продуктів з них (токсикологічні та радіологічні визначення, залишкова кількість пестицидів, агрохімікатів і важких металів); сільськогосподарських тварин і продуктів з них (зоотехнічні, токсикологічні та радіологічні визначення, залишкова кількість пестицидів, агрохімікатів і важких металів); { Абзац сьомий пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

Держлісагентство - ґрунтів земель лісового фонду (радіологічні визначення, залишкова кількість пестицидів, агрохімікатів і важких металів); лісової рослинності (стан, продуктивність, пошкодження біотичними та абіотичними чинниками, біорізноманіття, радіологічні визначення); мисливської фауни (видові, кількісні та просторові характеристики); { Абзац восьмий пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

{ Абзац пункту 8 виключено на підставі Постанови КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001 }

Держводагентство - якості вод водогосподарських систем міжгалузевого та сільськогосподарського водопостачання; водних об'єктів за радіологічними показниками на територіях, що зазнали радіоактивного забруднення; на транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво на транскордонних водних об'єктах; зрошуваних та осушуваних земель (глибина залягання та мінералізація ґрунтових вод, ступінь засоленості та солонцюватості ґрунтів); підтоплення сільських,

селищних населених пунктів, прибережних зон водосховищ (переформування берегів і підтоплення територій); { Абзац пункту 8 в редакції Постанов КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001, N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

{ Абзац пункту 8 виключено на підставі Постанови КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001 }

Держгеокадастр - ґрунтів і ландшафтів (вміст ЗР, прояви ерозійних та інших екзогенних процесів, просторове забруднення земель об'єктами промислового і сільськогосподарського виробництва); зрошуваних і осушених земель (вторинне підтоплення і засолення тощо); берегових ліній річок, морів, озер, водосховищ, лиманів, заток, гідротехнічних споруд (динаміка змін, ушкодження земельних ресурсів); { Абзац дванадцятий пункту 8 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

Мінрегіон - питної води централізованих систем водопостачання (вміст ЗР, обсяги споживання); стічних вод міської каналізаційної мережі та очисних споруд (вміст ЗР, обсяги надходження); зелених насаджень у містах і селищах міського типу (ступінь пошкодження ентомошкідниками, фітозахворюваннями тощо); підтоплення міст і селищ міського типу (небезпечне підняття рівня ґрунтових вод);

Держгеонадра - підземних вод (ресурси та використання); ендегенних та екзогенних процесів (видові і просторові характеристики, активність прояву); геофізичних полів (фоніві та аномальні визначення); геохімічного стану ландшафтів (вміст і поширення природних і техногенних хімічних елементів і сполук); { Пункт 8 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 911 ([911-2011-п](#)) від 31.08.2011; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань екології та природних ресурсів (на території Автономної Республіки Крим) - джерел промислових викидів в атмосферу (вміст ЗР, у тому числі радіонуклідів); джерел скидання стічних вод (вміст ЗР, у тому числі радіонуклідів); ґрунтів різного призначення, зокрема на природоохоронних територіях (вміст ЗР, у тому числі радіонуклідів); геохімічного стану ландшафтів (вміст і поширення природних і техногенних хімічних елементів та сполук); радіаційної обстановки (в пунктах стаціонарної мережі); геофізичних полів (фоніві та аномальні дослідження); стихійних і небезпечних природних явищ - ендегенних та екзогенних геологічних процесів (їх видові і просторові характеристики, активність прояву), повеней, паводків, снігових лавин, селів (у районах спостережних станцій); звалищ промислових і побутових відходів (склад відходів, вміст ЗР, у тому числі радіонуклідів), а також проводять державне еколого-геологічне картування території Автономної Республіки Крим для оцінки стану геологічного середовища та його змін під впливом господарської діяльності; наземних екосистем (фонова кількість ЗР, у тому числі радіонуклідів); { Пункт 8 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

ДКА - стану територій за даними дистанційного зондування Землі (відстеження теплових аномалій, паводкової та повеневої обстановки, льодової обстановки); сейсмічної обстановки та інших геофізичних явищ на території України та всієї Земної кулі; радіаційної обстановки в пунктах дислокації підрозділів спеціального контролю; космічної обстановки в навколосемному

просторі (визначення місця падіння космічних апаратів, ракетоносіїв та їх частин). { Пункт 8 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

9. Суб'єкти системи моніторингу забезпечують вдосконалення підпорядкованих їм мереж спостережень за станом довкілля, уніфікацію методик спостережень і лабораторних аналізів, приладів і систем контролю, створення банків даних для їх багатоцільового колективного використання з допомогою єдиної комп'ютерної мережі, яка забезпечує автономне і спільне функціонування складових цієї системи та взаємозв'язок з іншими інформаційними системами, які діють в Україні і за кордоном.

10. Підприємства, установи і організації незалежно від їх підпорядкування і форм власності, діяльність яких призводить чи може призвести до погіршення стану довкілля, зобов'язані здійснювати екологічний контроль за виробничими процесами та станом промислових зон, збирати, зберігати та безоплатно надавати дані і/або узагальнену інформацію для її комплексного оброблення. { Пункт 10 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004, N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012, N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

ОРГАНІЗАЦІЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ

11. Система моніторингу ґрунтується на використанні існуючих організаційних структур суб'єктів моніторингу і функціонує на основі єдиного нормативного, організаційного, методологічного і метрологічного забезпечення, об'єднання складових частин та уніфікованих компонентів цієї системи.

12. Організаційна інтеграція суб'єктів системи моніторингу здійснюється Мінекоенерго, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями, органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища на основі: { Абзац перший пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004; в редакції Постанови КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

загальнодержавної і регіональних (місцевих) програм моніторингу довкілля, що складаються з програм відповідних рівнів, поданих суб'єктами системи моніторингу;

укладених між усіма суб'єктами системи моніторингу угод про спільну діяльність під час здійснення моніторингу довкілля на відповідному рівні;

програми державного моніторингу вод; { Пункт 12 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря. { Пункт 12 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ N 827 ([827-2019-п](#)) від 14.08.2019 }

До складу виконавців зазначених програм суб'єкти системи моніторингу можуть залучати підприємства, установи і організації незалежно від їх підпорядкування і форм власності.

Суб'єкти системи моніторингу - центральні органи виконавчої влади погоджують з Мінекоенерго розроблені ними проекти нормативно-правових актів та нормативних документів з питань проведення моніторингу довкілля. { Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001, із

змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004 }

Організаційна інтеграція суб'єктів системи моніторингу на території Автономної Республіки Крим здійснюється органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань екології та природних ресурсів. { Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012 }

13. Методологічне забезпечення об'єднання складових частин і компонентів системи моніторингу здійснюється на основі:

єдиної науково-методичної бази щодо вимірювання параметрів і визначення показників стану довкілля, біоти і джерел антропогенного впливу на них;

впровадження уніфікованих методів аналізу і прогнозування властивостей довкілля, комп'ютеризації процесів діяльності та інформаційної комунікації;

загальних правил створення і ведення розподілених баз та банків даних і знань, картування і картографування інформації про стан довкілля (екологічної інформації), стандартних технологій з використанням географічних інформаційних систем.

Методологічне забезпечення об'єднання складових частин і компонентів системи моніторингу покладається на Мінекоенерго із залученням суб'єктів цієї системи, а також Національної академії наук, Національної академії аграрних наук, ДКА, Державної служби зв'язку та захисту інформації та інших. { Абзац п'ятий пункту 13 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004, N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012 }

14. Метрологічне забезпечення об'єднання складових частин і компонентів системи моніторингу здійснюється на основі:

єдиної науково-технічної політики щодо стандартизації, метрології та сертифікації обладнання засобів виміральної техніки; { Абзац другий пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

єдиної нормативно-методичної бази, що забезпечує достовірність і порівнянність вимірювань і результатів оброблення інформації про стан довкілля (екологічної інформації) в усіх складових частинах цієї системи.

15. Метрологічне забезпечення державної системи моніторингу довкілля, її складових частин і компонентів покладається на суб'єктів цієї системи.

{ Пункт 15 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004; в редакції Постанови КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

16. Суб'єкти системи моніторингу, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи і організації незалежно від їх підпорядкування і форм власності повинні здійснювати:

розроблення і узгодження з Мінекоенерго, ДСНС та органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища планів здійснення заходів з метою спостереження за станом екологічно небезпечних об'єктів, запобігання екологічно небезпечній виробничій, господарській та іншій діяльності; { Абзац другий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004, N 748

([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

захист зареєстрованих у системі моніторингу постів (пунктів, станцій) спостережень за об'єктами довкілля від пошкодження та несанкціонованого перенесення;

виділення в установленому порядку земельних ділянок під влаштування нових постів спостережень на підставі затверджених програм удосконалення і розвитку складових частин системи моніторингу.

17. Інфраструктура системи моніторингу, її складові частини, системоутворюючі та уніфіковані компоненти створюються на підставі відповідних технічних завдань і проектів, затверджених у встановленому порядку.

{ Абзац другий пункту 17 виключено на підставі Постанови КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

Прийняті проектні рішення реалізуються в межах щорічних заходів загальнодержавної і регіональних (місцевих) програм екологічного моніторингу довкілля в межах природоохоронних заходів, програми державного моніторингу вод. { Абзац третій пункту 17 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013, N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ СУБ'ЄКТІВ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ

18. Взаємовідносини суб'єктів системи моніторингу ґрунтуються на:

взаємній інформаційній підтримці рішень у галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки;

координації дій під час планування, організації та проведення спільних заходів з екологічного моніторингу довкілля, виникнення надзвичайних екологічних ситуацій та ліквідації їх наслідків;

ефективному використанні наявних організаційних структур, засобів спостережень за об'єктами довкілля та комп'ютеризації процесів діяльності;

сприянні найбільш ефективному розв'язанню спільних завдань моніторингу довкілля та екологічної безпеки;

відповідальності за повноту, своєчасність і достовірність переданої інформації;

колективному використанні інформаційних ресурсів та комунікаційних засобів;

безкоштовному інформаційному обміні.

19. Мінекоенерго разом з ДСНС їх органи та інші суб'єкти системи моніторингу встановлюють спеціальні регламенти спостереження за екологічно небезпечними об'єктами, критерії визначення і втручання у разі виникнення або загрози виникнення надзвичайних екологічних ситуацій. { Абзац перший пункту 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001 }

Центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації та громадяни, які мають об'єктивну інформацію про виникнення або загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру, повинні надавати її Мінекоенерго, ДСНС та її територіальним органам, обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям або органам виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань екології та природних ресурсів, якщо така надзвичайна ситуація виникла на території Автономної Республіки Крим. { Абзац другий пункту 19 в редакції Постанови КМ N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

{ Пункт 19 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004 }

20. Попередження про виникнення або загрозу виникнення небезпечних метеорологічних і гідрологічних явищ, оцінювання їх розвитку покладається на ДСНС. { Абзац перший пункту 20 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 911 ([911-2011-п](#)) від 31.08.2011, N 797 ([797-2017-п](#)) від 18.10.2017 }

Функції з попередження про виникнення або загрозу виникнення екзогенних та ендегенних геологічних процесів, оцінювання їх розвитку покладаються на Держгеонадра. { Пункт 20 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ N 911 ([911-2011-п](#)) від 31.08.2011 }

{ Абзац третій пункту 20 виключено на підставі Постанови КМ N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012 }

{ Пункт 20 в редакції Постанови КМ N 528 ([528-2001-п](#)) від 16.05.2001, N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004 }

{ Пункт 21 виключено на підставі Постанови КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

22. Оцінка впливу забруднення довкілля на стан здоров'я населення покладається на МОЗ та його територіальні органи (у разі їх утворення), які повинні своєчасно інформувати органи державної влади та органи місцевого самоврядування про негативні тенденції або кризові зміни стану здоров'я населення внаслідок погіршення екологічної обстановки.

23. ДКА надає всім заінтересованим суб'єктам системи моніторингу архівну та поточну інформацію з дистанційного зондування Землі, а також методичну і технічну допомогу користувачам щодо інтерпретації та використання аерокосмічних даних.

24. Держводагентство надає усім заінтересованим суб'єктам системи моніторингу інформацію про державний облік водокористування і скидання стічних вод водокористувачами.

{ Пункт 24 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

24-1. Держстат надає усім заінтересованим суб'єктам моніторингу атмосферного повітря статистичну інформацію, отриману за результатами спостережень за екологічною ситуацією в Україні та її регіонах.

{ Положення доповнено пунктом 24-1 згідно з Постановою КМ N 827 ([827-2019-п](#)) від 14.08.2019 }

25. Органи Мінекономіки надають усім заінтересованим суб'єктам системи моніторингу інформацію про фізичні, геохімічні та біологічні зміни якості ґрунтів сільськогосподарського призначення.

26. Органи Держгеокадастру надають усім заінтересованим суб'єктам системи моніторингу інформацію про стан земельного фонду, структуру землекористування, трансформацію земель, заходи щодо запобігання негативним процесам і ліквідації їх наслідків, топографо-геодезичну і картографічну інформацію та геопросторові дані в порядку, визначеному законодавством.

{ Пункт 26 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

26-1. Орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань екології та природних ресурсів надає заінтересованим суб'єктам системи моніторингу інформацію про стан довкілля на території Автономної Республіки Крим.

{ Положення доповнено пунктом 26-1 згідно з Постановою КМ N 991 ([991-2012-п](#)) від 17.10.2012 }

{ Пункт 27 виключено на підставі Постанови КМ N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

28. Право володіння, користування і розпорядження інформацією, одержаною під час виконання загальнодержавної і регіональних (місцевих) програм моніторингу довкілля, програми державного моніторингу вод, регламентується законодавством.

{ Абзац перший пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }

Інформація, що зберігається в системі моніторингу, використовується для прийняття рішень у галузі охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки органами державної влади та органами місцевого самоврядування і надається їм безкоштовно відповідно до затверджених регламентів інформаційного обслуговування користувачів системи моніторингу та її складових частин.

Спеціально підготовлена інформація на запит користувачів підлягає оплаті за домовленістю, якщо інше не передбачено нормативними актами або укладеними двосторонніми угодами про безкоштовні взаємовідносини постачальників і споживачів інформації. { Абзац третій пункту 28 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004, N 748 ([748-2013-п](#)) від 07.08.2013 }

29. Мінекоенерго, Держводагентство, Держгеонадра, ДСНС та їх територіальні органи (у разі їх утворення) здійснюють оперативне управління інформацією, одержаною на всіх рівнях функціонування системи моніторингу. { Пункт 29 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 792 ([792-2004-п](#)) від 21.06.2004, N 758 ([758-2018-п](#)) від 19.09.2018 }
